ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu ve věcech volebních, ve věcech místního a krajského referenda a ve věcech politických stran a politických hnutí složeném z předsedy senátu Tomáše Langáška, soudkyně zpravodajky Michaely Bejčkové a soudců Josefa Baxy, Radana Malíka, Petra Mikeše, Pavla Molka a Ivo Pospíšila v právní věci navrhovatelky: **vláda**, sídlem nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1, za kterou jedná na základě pověření Mgr. et Mgr. Tomáš Jirovec, ředitel odboru voleb Ministerstva vnitra, sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha 4, a účastníka řízení: politické hnutí **Ostravské fórum**, sídlem Hladnovská 1255/23, Ostrava, o návrhu na rozpuštění politického hnutí

takto:

I. Politické hnutí Ostravské fórum **se rozpouští.**

II. Navrhovatelce **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

III. Likvidátorkou politického hnutí Ostravské fórum **je jmenována** JUDr. Milena Bódiová, insolvenční správkyně, IČO 66251737, sídlem Jurečkova 1860/4, Ostrava.

Odůvodnění:

[1] Dne 7. února 2022 podala vláda jako navrhovatelka u Nejvyššího správního soudu návrh na rozpuštění politického hnutí *Ostravské fórum* podle § 15 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích (dále „zákon o politických stranách"). Tento návrh odůvodnila navrhovatelka tím, že rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. dubna 2017, čj. Pst 18/2017-23, byla politickému hnutí pozastavena činnost, neboť opakovaně nesplnilo povinnost vyplývající z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách tím, že nepředložilo Poslanecké sněmovně výroční finanční

zprávu za rok 2014 se všemi zákonnými náležitostmi a výroční finanční zprávu za rok 2015 nepředložilo vůbec. Ani po pozastavení činnosti neučinilo politické hnutí kroky k odstranění závadného stavu. Navrhovatelka též uvedla, že politické hnutí nepředložilo výroční finanční zprávy ani za roky následující.

[2] Politické hnutí, ač soudem vyzváno, se k návrhu ve stanovené lhůtě nevyjádřilo.

[3] Soud si v průběhu řízení vyžádal od Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí podnět ze dne 5. října 2021, na který navrhovatelka odkázala.

[4] Podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s."), rozhodl soud s předpokládaným souhlasem účastníků řízení bez nařízení jednání.

[5] Ustanovení § 15 odst. 1 zákona o politických stranách zakládá příslušnost Nejvyššího správního soudu rozhodovat o rozpuštění strany a hnutí, pozastavení činnosti strany a hnutí a o znovuobnovení jejich činnosti na návrh vlády, případně prezidenta republiky. O těchto návrzích rozhoduje soud v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu pátého soudního řádu správního. Podle § 96 s. ř. s. soud rozhoduje o návrhu na rozpuštění politické strany nebo politického hnutí podle skutkového stavu, který tu je v době rozhodnutí soudu.

[6] Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. dubna 2017, čj. Pst 18/2017-23, byla politickému hnutí pozastavena činnost, neboť nesplnilo povinnost vyplývající z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách tím, že nepředložilo Poslanecké sněmovně výroční finanční zprávy za roky 2014 a 2015.

[7] Novelou zákona o politických stranách provedenou zákonem č. 302/2016 Sb. byl s účinností od 1. ledna 2017 zřízen Úřad pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, na nějž přešly kontrolní pravomoci v oblasti dohledu nad hospodařením stran a hnutí, dosud vykonávané Poslaneckou sněmovnou (§ 19f zákona o politických stranách). Namísto Poslanecké sněmovny jsou nyní politické strany a hnutí povinny předkládat své výroční finanční zprávy v rozsahu stanoveném zákonem tomuto úřadu (§ 19h zákona o politických stranách). Stále platí, že nesplnění této povinnosti je důvodem pro podání podnětu vládě a pro podání návrhu Nejvyššímu správnímu soudu na pozastavení činnosti, popřípadě na rozpuštění politické strany nebo hnutí (§ 14 odst. 1 a 2 zákona o politických stranách). Z přechodných ustanovení (čl. II bod 2 části první zákona č. 302/2016 Sb.) je však zřejmé, že se splnění této povinnosti posuzuje podle zákona o politických stranách v dosavadním znění. Agenda výročních finančních zpráv politických stran a hnutí přešla na nově zřízený úřad ke dni 8. června 2017. Politické hnutí tak mohlo své pochybení napravit předložením výročních finančních zpráv za roky 2014 a 2015 Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí, který by při jejím posuzování vycházel z § 18 odst. 1 zákona o politických stranách ve znění účinném do 31. prosince 2016.

[8] Podle podnětu Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí k pozastavení činnosti a k rozpouštění politických stran a politických hnutí ze dne 5.

října 2021, čj. UDH-02377/2021, politické hnutí ve stanovené lhůtě nesplnilo povinnosti, které vedly k pozastavení jeho činnosti.

[9] Soud neobdržel informace, že by se tento skutkový stav do dne vydání rozsudku změnil (§ 96 s. ř. s).

[10] Strana a hnutí mohou být *zrušeny rozhodnutím soudu o jejich rozpuštění […], jestliže i po uplynutí lhůty stanovené v rozhodnutí soudu o pozastavení činnosti strany nebo hnutí trvají skutečnosti, pro které byla jejich činnost pozastavena* (§ 13 odst. 5 zákona o politických stranách). Nejpozději by měla politická strana či politické hnutí napravit zjištěné nedostatky ve lhůtě jednoho roku (§ 14 odst. 2 zákona o politických stranách); před marným uplynutím této lhůty nejsou vláda anebo prezident republiky oprávněni podat návrh na rozpuštění (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. srpna 2007, čj. Obn 1/2006-11, č. 1386/2007 Sb. NSS, *Strana občanského porozumění*). Soud v takovém případě zkoumá jen to, zda i po uplynutí lhůty trvají skutečnosti, pro které byla činnost politické strany nebo hnutí pozastavena (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. prosince 2003, čj. Pst 5/2003-43, č. 299/2004 Sb. NSS, *Republikánská unie*).

[11] Právě tato situace nastala v nyní projednávané věci. Politické hnutí ani déle než rok po pozastavení činnosti nenapravilo vadný stav spočívající v tom, že nepředložilo ani dodatečně Úřadu pro dohled nad hospodařením politických stran a politických hnutí výroční finanční zprávy za roky 2014 a 2015.

[12] Nejvyšší správní soud proto rozhodl o rozpuštění politického hnutí.

[13] Informace navrhovatelky o tom, že politické hnutí nepředložilo výroční finanční zprávy ani za další roky, jen dokresluje přístup hnutí k plnění zákonných povinností, avšak na posouzení věci samé nemá vliv. Soud se proto touto otázkou dále nezabýval.

[14] Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Procesně úspěšné navrhovatelce, která by jinak měla na náhradu nákladů právo, nevznikly v souvislosti s řízením před soudem náklady vymykající se z její běžné činnosti, ze spisu ani jiné nevyplývají, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[15] Podle § 13 odst. 5 zákona o politických stranách soud v rozhodnutí o rozpuštění politické strany či hnutí určí současně likvidátora, kterým nesmí být osoba, jež byla členem této strany a hnutí. Jako likvidátor tak nepřichází v úvahu člen statutárního orgánu politického hnutí ve smyslu § 191 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku; soud proto jmenuje likvidátora z osob zapsaných do seznamu insolvenčních správců podle § 191 odst. 4 tohoto zákona. Nejvyšší správní soud jmenoval likvidátorkou politického hnutí JUDr. Milenu Bódiovou, insolvenční správkyni se sídlem Jurečkova 1860/4, Ostrava, tj. ve stejné obci, v níž sídlí politické hnutí.

[16] Likvidace politického hnutí se řídí ustanovením § 187 a násl. občanského zákoníku. Podle § 205 tohoto zákona likvidátor vyhotoví konečnou zprávu o průběhu likvidace a sestaví účetní závěrku a tyto dokumenty, případně též návrh na použití likvidačního zůstatku, předloží ke schválení Nejvyššímu správnímu soudu. Odměna a náhrada hotových výdajů likvidátora se řídí nařízením vlády č. 351/2013 Sb. Soud ji likvidátorovi

na jeho návrh přizná po schválení konečné zprávy o průběhu likvidace a předložení potvrzení o výmazu politického hnutí z rejstříku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky podle soudního řádu správního přípustné, vyjma obnovy řízení (§ 111–119 s. ř. s.).

Politické hnutí **j e o p r á v n ě n o** podat návrh podle článku 87 odst. 1 písm. j) Ústavy České republiky, jestliže tvrdí, že rozhodnutí o jeho rozpuštění není ve shodě s ústavními nebo jinými zákony. Návrh lze podat ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k Ústavnímu soudu, podání návrhu má odkladný účinek (§ 73 a § 79 odst. 1 věta druhá zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu).

V Brně dne 16. března 2022

Tomáš Langášek
předseda senátu